ਮਹਾਬੀਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4765-4766 ਆਫ਼ 2018) 18 ਮਈ, 2018

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.]

"ਆਇੰਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961:ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ – ਛੂਟ – ਅਧਿਕਾਰ – ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਮੱਕੇ ਜਾਂ ਮਾਪੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ – ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸਾਲ 1998-99 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਛੂਟ ਲੈਣੀ ਸੀ – ਸਾਲ 2000-01 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ 2005-06 ਤੱਕ, ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ – ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੇ ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਲ 2006-07 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੂਟ ਦਾ ਮੰਗ ਕੀਤਾ – ਸਾਲ 2006-07 ਅਤੇ 2007-08 ਲਈ ਛੂਟ ਐਸੈਸਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-10 ਲਈ ਛੂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-10 ਨੂੰ 11ਵਾਂ ਅਤੇ 12ਵਾਂ ਛੂਟ ਦਾ ਸਾਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਣਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਐਸੈਸਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਟ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਛੂਟ ਦਾ ਦਹੀ ਸਾਲ ਸਾਲ 1998-99 ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਧਾਰਾ 80-IA ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਮੰਗ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-10 ਲਈ ਛੂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ, 80- ਆਈ.ਬੀ ਅਤੇ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਛੂਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖਰਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ 80- ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਉਹਨਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਜੋ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋ – ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਹੱਕ ਉਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ – ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ 80- ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।"

"ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

ਐਸੈਸਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-2010 ਲਈ ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। [ਪੈਰਾ 14] [495-C]

ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ ਛੂਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10C ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਦਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ। ਦਹੀ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 80-IC ਅਧੀਨ ਦਹੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਛੂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਛੂਟ ਧਾਰਾ 10C ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10][492-D-H]

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 80-IC ਅਧੀਨ ਦਹੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 2006-07 ਤੋਂ ਇਹ ਛੂਟ ਮੰਗਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਉਦਯੋਗ/ਸੰਸਥਾ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80-IC(6) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80-IC ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਦਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਸਿਰਫ ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜੋ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 11][492-A-C]

ਧਾਰਾ 80-IA, ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80-IC ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਛੂਟਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80-IC ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘੱਟ ਦਰ ਤੇ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 80-IA ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80-IB ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।"

"ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। 'ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ' ਉਹ ਸਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੋ, ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਹੀ ਸਾਲ ਗਿਣਣੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਉਦਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯਤਤਾ ਦਰਸਾਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਦਯੋਗ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਲੈ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।" [ਪੈਰਾ 12][493-ਈ-ਐੱਚ; 494-ਏ]ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦਰਭ

ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇੰਕਮ ਟੈਕਸ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ (1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 368: [1977] 2 ਐਸਸੀਆਰ 762– ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਵਾਲਾ

[1977] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 762 – ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ [ਪੈਰਾ 13]

ਸਿਵਲ ਐਪੀਲ ਐਪਲੈਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ:

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4765-4766 ਅਫ 2018

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 28 ਨਵੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੰਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 10 ਦੇ 2016 ਨੂੰ ਸਮਿੱਟਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ

ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ. ਦਤਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਜੇ ਸਾਵਲਾ, ਮਿਸ. ਰੇਨੁਕਾ ਸਾਹੂ, ਹਿਤੇਨ ਚੰਦ, ਵਕੀਲ - ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।

ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਮਿਸ. ਅਨੀਤਾ ਸਹਾਨੀ, ਐਚ. ਆਰ. ਰਾਓ, ਮਿਸ੍ਰਸ. ਅਨੀਲ ਕਟਿਆਰ, ਵਕੀਲ - ਜਵਾਬੀ ਪੱਖੀ।"

ਮਹਾਬੀਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ

ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫਾਇਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਹਾਬੀਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਜਿਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 'ਮੁਲਾਜ਼ਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਤਿ ਵਾਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਜਿਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 'ਵਿਭਾਗ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪਿੱਛਲੇ ਪਠਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉਠਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਿੱਛਲਾ ਪਠਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੋਲਿਥੀਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਫੈਕਟਰੀ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗੀ ਉਦਯੋਗ ਹੈ, ਆਈਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 80-IA ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੂਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80-IA ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਧੋਗਾਂ ਜਾਂ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਲਈ ਛੂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਛੂਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਦਹੀ ਵਧੇਰੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਕਮ 'ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਹੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਸ ਛੂਟ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਨੇ ਸਾਲ 1998-99 ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 80-IA ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਤ (ਨੰਬਰ 2) ਐਕਟ, 1991 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1991 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 ਨੇ ਇਸਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਤੋਂ ਸੋਧਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 80-IB ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1999 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80-IB ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੱਚੀਸ ਫੀਸਦੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਉਹ ਉਦਯੋਗੀ ਉੱਧੋਗ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਛੂਟ ਮਿਲਣੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 1998-99 ਅਤੇ 1999-2000 ਲਈ (ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਲਈ) ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2000-01 ਤੋਂ 2005-06 ਤੱਕ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

ਦਿਲਚਸਪ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਵਿਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ 80-IC, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2003 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਵਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਾਂ ਉੱਧੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਮ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਛੂਟ ਨਵੀਂ ਯੂਨਿਟਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਬੱਦੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2005 ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਥੀ) ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ 2006-07 ਅਤੇ 2007-08 ਦੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ.ਓ) ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 143(3) ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵੱਖਰੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"(6) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਛੂਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਅਨੁਸਾਰ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10C ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2006-07 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 2006-07 ਅਤੇ 2007-08 ਲਈ ਛੂਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-2010 ਲਈ ਛੂਟ ਨੂੰ ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ.ਓ) ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ 11ਵਾਂ ਅਤੇ 12ਵਾਂ ਸਾਲ ਸੀ ਛੂਟ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80-IB ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਐਪੀਲ) { ਸੀਆਈਟੀ(ਏ)}ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ITAT) ਨੇ AO ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਉੱਧੋਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੁਣਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਲਾਭ ਮੰਗੇ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ:

"ਇਸ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼' (ਜਿਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਯੂਨਿਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ), ਜੋ ਕਿ 7 ਜਨਵਰੀ 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ "ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ" ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਮਝੀ ਗਈ ਸਮਾਂਸੂਚੀ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਰਥਾਤ 7.1.2003 ਤੋਂ 1.4.2012 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਕੀ ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਾਂ ਤੇ 100% ਛੂਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਤੇ, ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ?"

ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੱਦੇ ਵਿਚਲਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80-ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੂਟ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 1998-99 ਤੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 80-IA ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-2010 ਲਈ ਛੂਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗੱਲ ਤੋਂ:

"ਜਦੋਂ 'ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ' ਧਾਰਾ 80-IC (8) ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਪਹਿਲਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ' ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ [ਧਾਰਾ 80-IC(8)] ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (3)(ii) ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ "ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ" ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 100% ਛੂਟ ਮਿਲੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

47. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਜੋ 7 ਜਨਵਰੀ 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 100% ਛੂਟ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਇਸ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ 7.1.2003 ਤੋਂ 31.3.2012 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (3)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 100% ਛੂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ।
48. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹਦ ਤੱਕ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ:

ਇੱਕ "ਯੂਨਿਟ" ਜੋ 7.1.2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ, ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਬੀ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਈਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯੂਨਿਟ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਛੂਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਾਧੂ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਲੇਮ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ,

ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਜੋ 7.1.2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ 8ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਸਨੇ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸਾਲ ਲਈ 25% ਛੂਟ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੀ ਮੰਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰੰਭਿਕ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 8ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ 100% ਛੂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ,

ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ 2005-06 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ 2006-2007 ਵਿੱਚ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 2009-10 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ,

ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਯੂਨਿਟ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ, 80- ਆਈ.ਬੀ ਜਾਂ 80- ਆਈ.ਸੀ ਚੋਂ ਕੋਈ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, 2003 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2004-2005 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ 2007-2008 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-2009 ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਬੀਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [ਏ.ਕੇ. ਸਿੱਕਰੀ, ਜੇ.]

ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਸਾਲ 2000-2001 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2003-2004 ਤੱਕ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2004-2005 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2004-05 ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-2009 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਹ 100% ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-2009 ਤੋਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਾਲ 2005-2006 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 80-IC ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੋ (i) ਅਤੇ (iv) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਿਸ਼ਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਜੋ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਕੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਿਦਾਨ ਸਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ. ਬੀ (4) ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ 80--ਆਈ.ਸੀ (6) ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 80-IB(4) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ 10 ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੂਟ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਯੂਨਿਟ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ?

ਕੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2009-10 ਲਈ ਧਾਰਾ 80-ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦਕਿ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ 2009-10 ਦੇ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ?''

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 46 ਅਤੇ 47 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 'ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ' ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (8)(ix) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਦ 'ਪਹਿਲੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ' ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ {ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (8)(v)} ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (3)(ii) ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ 'ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ' ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਛੂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪਚੀਸ ਫੀਸਦੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੱਸ ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਜਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਪਹਿਲਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਿਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੇਕਰ ਛੂਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਤ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਨਾਲ ਮਿਲਾਕੇ 10 ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਿੰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ:

(a) ਜਦੋਂ ਛੂਟ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। (b) ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਅਧੀਨ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 80-IB ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: "ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਫ਼ਾ ਅਤੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ 10 ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।" ਇਹ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਹੈ। (c) ਜਦੋਂ ਛੂਟ ਧਾਰਾ 10 ਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਿਧਾਨ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਾਂ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਵਿਧਾਨ ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 80--ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਉੱਡੀ ਵਧੀ ਕਰਕੇ ਅਸੈਸੀ ਨੇ 2006-07 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛੂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਵਿਸਥਾਰਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਛੂਟ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਪੁਨਰਾਵਲੋਕਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80-ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਇਹ ਛੂਟ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਂਲ ਵਰਤ ਲਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਧਾਨ ਉਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ 80- ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੂਟ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਥੇ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80-IC ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੈਸੀ ਜੇਤਰੀ ਵਧੀ ਕਰਕੇ ਛੂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 80-IC ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਛੂਟ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਏ ਅਤੇ 80-ਆਈ.ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸੈਸੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਹ ਛੂਟ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰੇਵਨਿਊ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ (6) ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰਜੀਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਨਵੀਂ ਸਥਾਪਿਤ ਉਦਯੋਗਕਰਨਾਂ ਲਈ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਛੂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ* ਵਿਰੁੱਧ *ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ* ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕਰਨ ਨੂੰ "ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਵਟ" ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦਾ ਮੰਤਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸੈਸੀ ਨੂੰ ਉਹ ਉਦਯੋਗਕਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਧਾਵਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਗੂਮੈਂਟ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ:

1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸੀ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਕਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਵਟ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਦਯੋਗਕਰਨ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ, ਧਾਰਾ 80-IC ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਧਾਵਟ" ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਵਿਧਾਨ ਅਹਿਮ ਹੈ ਅਤੇ 1922 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਵਧਾਵਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਧਾਵਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੈਸੀ ਨੂੰ ਛੂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਸੇਸੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਐਸੋਏ ਨੇ 2006-07 ਅਤੇ 2007-08 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਟੋਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੱਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੱਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਕਿਵੇਂ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਸਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 80-IA ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 80-IB ਦੇ ਤਹਤ ਕਟੋਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 80- ਆਈ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਤ ਕਟੋਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਣੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸੋਏ ਦੇ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 80-IC ਅਧੀਨ 2008-09 ਅਤੇ 2009-2010 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਟੋਤੀ ਨਾ ਦੇਣਾ ਐਸੋਏ ਦਾ ਗਲਤ ਕੰਮ ਸੀ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪਹਲੂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Megha Tak